

Natuurtoets

Zuidrand Goirle - Ontwikkeling Van Besouw
Toetsing aan Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 407072.01
definitief revisie 02
27 november 2017

Natuurtoets

Zuidrand Goirle - Ontwikkeling Van Besouw

Toetsing aan Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 407072.01

definitief revisie 02
27 november 2017

Auteurs

SCHJ van Eijk
LC Smitskamp

Opdrachtgever

Woonstichting Leystromen / NBU
p.a. Postbus 70
5120 AB Rijen

datum vrijgave	beschrijving revisie 02	goedkeuring	vrijgave
29-11-2017	definitief, actualisatie ivm nieuwe wetgeving	M. Scholten	W.A. Matla

Erratum

rapport	Ecologisch natuurtoets 27 november 2017 revisie 02
datum	15 januari 2020
project	Van Besouw
projectnr.	407072.100

Inleiding

Als bijlage aan dit erratum is een aangepaste algemene inleiding toegevoegd. Deze vervangt paragraaf 1.1 tot en met 1.4.

Stikstof (legalisering verrichte melding)

Op basis van een kamerbrief van 13 november 2019 (Kamerstukken II, 2018/19, 35334, nr. 1) wordt voor meldingen die voor 29 mei 2019 (datum PAS-uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State) gezocht naar een collectieve regeling om reeds gedane meldingen te legaliseren. Totdat een dergelijke voorziening getroffen is, zal geen actieve handhaving plaatsvinden omdat initiatiefnemers die onder de vrijstellingsregeling uit het PAS een melding gedaan hebben, te goeder trouw gehandeld hebben. In afwachting van deze collectieve regeling wordt ervan uitgegaan dat de reeds gedane melding, na het treffen, van een collectieve regeling ruimte biedt voor het door laten gaan van de voorgenomen activiteiten. ver de mogelijkheden voor de omgang met het aspect stikstofdepositie wordt in het kader van het ontwerpbestemmingsplan nader onderzoek gedaan naar de mogelijke oplossingsrichtingen. Bij het uitblijven van een collectieve regeling worden eventuele andere oplossingsrichtingen verkend. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een vorm van saldering (vergelijking huidige situatie met de toekomstige situatie).

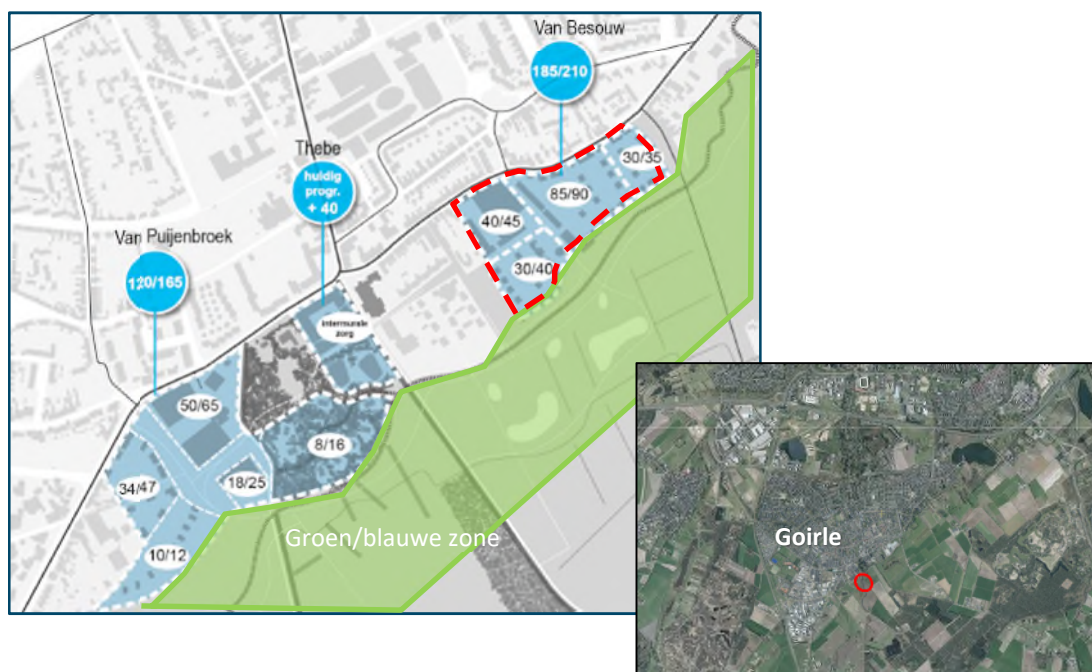
Bijlage 1 aangepaste algemene inleiding

1.1 Zuidrand Goirle

Ten zuiden van de dorpskern van Goirle zijn sinds jaar en dag twee grote fabrieksterreinen aanwezig, te weten het terrein van de firma Van Besouw, waar vloerbedekking werd geproduceerd en het terrein van Van Puijenbroek, waar textiel werd geproduceerd. De werkzaamheden van de firma Van Besouw zijn enige tijd geleden gestaakt. Op het terrein van Van Puijenbroek vinden nog opslag en distributie plaats, maar ook dit wordt in de toekomst verder teruggebracht. De Nederlandse Bouw Unie (eigenaar van het Van Besouw-terrein¹⁾) en VP Grondexploitatie BV (eigenaar van het Van Puijenbroek-terrein) willen de locaties herontwikkelen tot woningbouwlocaties.

Naast de genoemde partijen participeert ook Thebe (eigenaar van het tussen beide fabrieksterreinen gelegen verpleegtehuis) in de overkoepelende herontwikkelingsplannen. Op het terrein van Thebe is een ontwikkeling met zorgwoningen voorzien. De overkoepelende ontwikkeling heeft de titel 'Zuidrand Goirle'. Naast de bovengenoemde 'rode ontwikkelingen' vormt de herinrichting van de 'groenblauwe zone' ten zuiden van de terreinen van Van Puijenbroek en Thebe tevens een onderdeel van de Zuidrand. Het terrein ten zuiden van Van Besouw is in het verleden al natuurlijk heringericht. In deze groenblauwe zone bevindt zich de Leij. Onderdeel van de plannen is een (gedeeltelijke) herinrichting van deze zone. Het doel is om zowel de rode als groen/blauwe ontwikkelingen goed op elkaar af te stemmen en zo tot een integrale gebiedsontwikkeling te komen. Dit vormt een gedeelde verantwoordelijkheid.

In Figuur 1.1 is de ligging van de ontwikkeling ten opzichte van de dorpskern aangegeven (rood kader op luchtfoto) en zijn de deellocaties binnen de Zuidrand Goirle met de indicatieve woningbouwprogramma's (bron 'Visie Zuidrand Goirle', zie paragraaf 1.2) opgenomen. Het plangebied Van Besouw, waar dit onderzoek zich op richt is, is met een rood kader aangegeven.

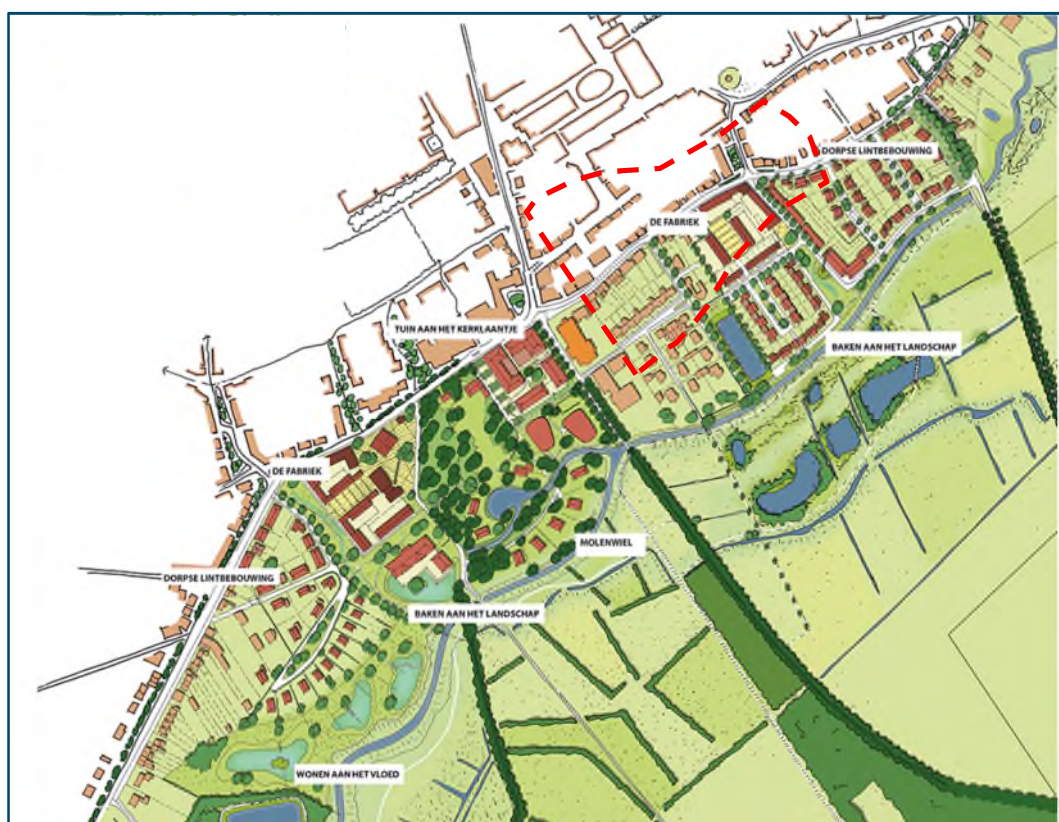

Figuur 1.1: Deellocaties binnen de Zuidrand Goirle (Kuiper Compagnons), Plangebied Van Besouw is met rood omkaderd.

1) Het deel in eigendom van Leystromen zal uiterlijk 31-12-2018 geleverd worden aan NBU PO IV.

1.2 Visie Zuidrand Goirle

In 2015 heeft Kuiper Compagnons in opdracht van de genoemde eigenaren een integrale visie opgesteld voor de overkoepelende ontwikkeling, de 'Visie Zuidrand Goirle'. In deze visie is niet alleen aandacht besteed aan de herontwikkeling van de locaties tot woningbouw, maar ook aan integrale vraagstukken als de invulling van groen en water, de inrichting van de openbare ruimte, en de omgang met het industrieel erfgoed in het gehele plangebied. De visie is op 15 december 2015 vastgesteld door de gemeenteraad van Goirle. Bij de totstandkoming van de visie werkten de initiatiefnemers samen met de gemeente Goirle. Ook het Brabants Landschap, de provincie Noord-Brabant en waterschap De Dommel hebben een bijdrage geleverd aan de visie.

Figuur 1.2: Impressie Visie Zuidrand Goirle (Kuiper Compagnons), Plangebied Van Besouw is met rood omkaderd.

1.3 Naar nieuwe stedenbouwkundige en planologische kaders

Op basis van de visie hebben de grondeigenaren los van elkaar, maar wel met oog voor elkaar gewerkt aan het opstellen van stedenbouwkundige plannen en bestemmingsplannen voor plangebieden. Ondanks het feit dat de ontwikkelende partijen los van elkaar verder zijn gegaan met de planvorming hebben gezorgd voor een gezamenlijke integrale uitwerking van de ontwerpen cultuurhistorie en biodiversiteit (groen blauwe zone).

In het kader van de op te stellen bestemmingsplannen dienen diverse haalbaarheidsonderzoeken te worden uitgevoerd. Aangezien in eerste instantie nog geen stedenbouwkundige plannen voor de locaties bekend waren, zijn met de vastgestelde visie als uitgangspunt diverse gebiedsonderzoeken uitgevoerd. Op basis van de nu bekende stedenbouwkundige plannen zijn de onderzoeken (indien nodig) geactualiseerd dan wel voorzien van een kader voor de daadwerkelijke stedenbouwkundige plannen.

1.4 Plangebied Van Besouw

De locatie van Van Besouw is al enkele jaren niet meer in gebruik als textielfabriek, maar wordt momenteel tijdelijk verhuurd aan verschillende bedrijven. Sommige delen, in het westelijke deel, zijn niet meer in gebruik vanwege de slechte staat. Na de sluiting van de textielfabriek is de locatie aangekocht door de Nederlandse Bouw Unie PO IV en Woonstichting Leystromen. Het deel van Woonstichting Leystromen is later ook verkocht aan de Nederlandse Bouw Unie PO IV. Het doel is om dit gebied van circa 5,5 hectare te transformeren naar een woongebied.

Voor de locatie Van Besouw is in de visie Zuidrand Goirle een potentieel woningbouwprogramma van maximaal 210 woningen opgenomen. In het stedenbouwkundigplan zijn circa 195 woningen geprojecteerd. Momenteel zijn er 155 contingenten beschikbaar (105+50; zie toelichting hieronder) voor het plangebied Van Besouw.

De 105 contingenten voor Van Besouw maken onderdeel uit van de 190 woningen die zijn benoemd in de 'Notitie prioritering woningbouwlocaties 2016-2021'. De verdeling van de 190 woningen tussen de plangebieden van de overkoepelende ontwikkeling Zuidrand zijn opgenomen in de visie zuidrand en de overeengekomen intentieovereenkomst.

De overige 50 contingenten komen beschikbaar naar aanleiding van een grenscorrectie tussen de gemeente Goirle en de gemeente Tilburg. Hierbij is afgesproken dat Goirle in 10 jaar 100 woningen van de Tilburgse opgave realiseert in de Zuidrand van Goirle¹⁾. Mede doordat het reeds een bestaand stedelijk gebied is en het in de huidige situatie (onveilig) en leegstaand is. Van de 100 woningen zijn er 50 voor Van Besouw²⁾.

- 1) Bron: Regionale Agenda Wonen Midden-Brabant 2017 onderdeel 5 Subregionale afspraak Tilburg-Goirle, op pagina 18 onderdeel Toelichting uitgangspunten'. Het document is opgesteld door de provincie, samen met de Regio Hart van Brabant.*
- 2) Afspraak tussen de ontwikkelende partijen*

De woningbouwontwikkeling wordt vanwege de beschikbare contingenten gefaseerd uitgevoerd. Voor de woningbouw van fase 1, 2 en 3 wordt een bestemmingsplan opgesteld met 155 woningen waarbij het deelgebied van fase 4 wordt de huidige bestemming bedrijf aangepast naar maximaal milieucategorie 2. De overige woningen (fase 4) zullen worden gerealiseerd na het beschikbaar komen van aanvullende contingenten. Hier wordt te zijner tijd een separaat bestemmingplan voor opgesteld.

Op het terrein van Van Besouw is volgens de visie 'Zuidrand Goirle' voorgenomen de ontwikkeling van de textielindustrie zichtbaar te maken, met name rond de Fabrieksstraat die als structuur behouden blijft. Ook enkele markante gebouwen, zoals het hoofdkantoor, het accugebouw en de schoorsteen blijven behouden.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven ten opzichte van Goirle en zijn de verschillende deelgebieden (waaronder Van Besouw) aangegeven die betrokken zijn bij de ontwikkelingen in de zuidrand van Goirle. In Figuur 1.3 is het stedenbouwkundigplan weergegeven met de hierboven beschreven fasering.

Figuur 1.3: Stedenbouwkundigplan (Mulleners + Mulleners en Bedaux De Brouwer, juli 2018) Van Besouw met fasering

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Zuidrand Goirle	1
1.2	Visie Zuidrand Goirle	2
1.3	Naar nieuwe stedenbouwkundige en planologische kaders	2
1.4	Planlocatie Van Besouw	3
1.5	Doel en onderzoeksvragen Natuurtoets	3
1.5.1	Relatie tot bestemmingsplan	3
1.5.2	Doel en onderzoeksvragen	3
1.6	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader natuurbescherming	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Soortbescherming	5
2.3	Gebiedsbescherming	6
2.3.1	Natura 2000	6
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	6
2.4	Procedure	6
3	Methodiek	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Bureauonderzoek	7
3.3	Terreinbezoek	8
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
4	Resultaten gebiedsonderzoek	9
4.1	Beschermde soorten	9
4.1.1	Resultaten bureauonderzoek	9
4.1.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	10
4.1.3	Samenvatting beschermde soorten	14
4.2	Beschermde gebieden	15
5	Toetsing	18
5.1	Effecten beschermde soorten	18
5.1.1	Vogels	18
5.1.2	Zoogdieren	19
5.1.3	Gevolgen voor het bestemmingsplan	20
5.2	Effecten op beschermde gebieden	22
5.2.1	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	22
5.2.2	Effecten op Natura 2000-gebieden	22
6	Conclusies	24

6.1	Conclusies soortenbescherming	24
6.1.1	Vervolgstappen	24
6.2	Conclusies gebiedsbescherming	25

7	Bronnen	26
----------	----------------	-----------

Bijlagen

Bijlage I Wettelijk kader

1 Inleiding

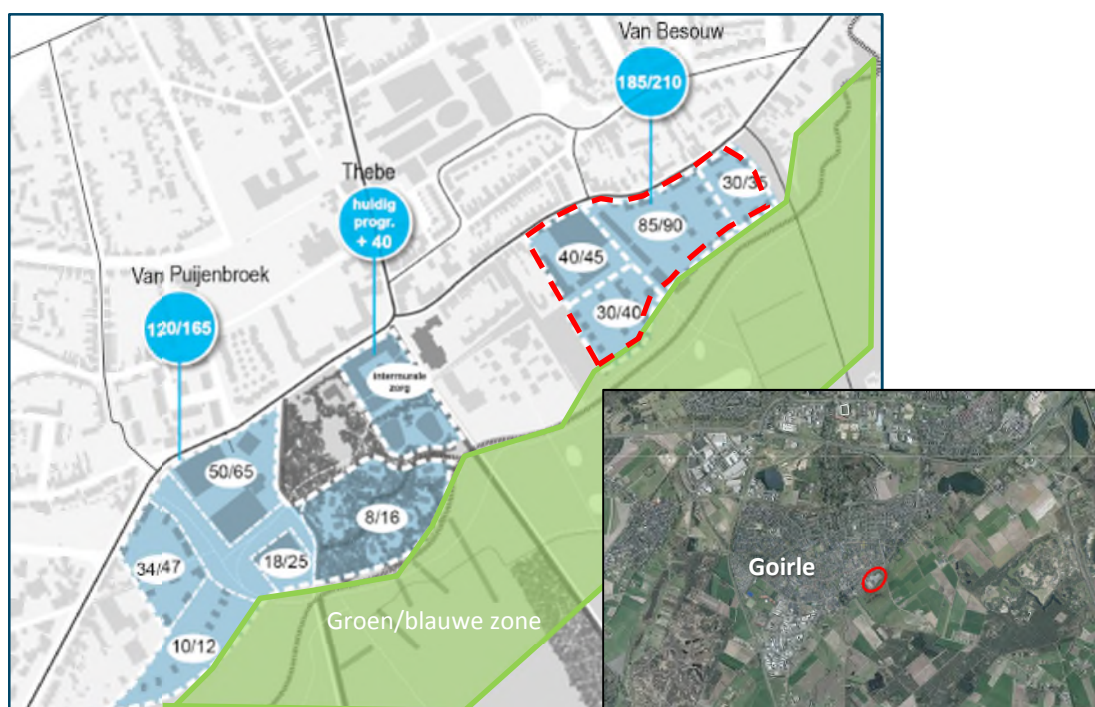
In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets voor de locatie Van Besouw beschreven. In dit hoofdstuk wordt de overkoepelende ontwikkeling de Zuidrand Goirle toegelicht, wordt de planlocatie nader gespecificeerd en worden het doel en de onderzoeksvragen beschreven.

1.1 Zuidrand Goirle

Ten zuiden van de dorpskern van Goirle zijn sinds jaar en dag twee grote fabrieksterreinen aanwezig, te weten het terrein van de firma Van Besouw, waar vloerbedekking werd geproduceerd en het terrein van Van Puijenbroek, waar textiel werd geproduceerd. De werkzaamheden van de firma Van Besouw zijn enige tijd geleden gestaakt. Op het terrein van Van Puijenbroek vinden nog opslag en distributie plaats, maar ook dit wordt in de toekomst verder teruggebracht. De eigenaren van de terreinen, Woonstichting Leystromen en de Nederlandse Bouw Unie (eigenaars van het Van Besouw-terrein) en VP Exploitatie (eigenaar van het Van Puijenbroek-terrein) willen de terreinen herontwikkelen tot woningbouwlocaties.

Naast de genoemde partijen participeert ook Thebe (eigenaar van het tussen beide fabrieksterreinen gelegen verpleegtehuis) in de herontwikkelingsplannen. Op het terrein van Thebe is een ontwikkeling met zorgwoningen voorzien. Het totale plangebied heeft de titel 'Zuidrand Goirle'. Naast de bovengenoemde 'rode ontwikkelingen' vormt de herinrichting van de 'groenblauwe zone' ten zuiden van de terreinen van Van Puijenbroek en Thebe tevens een onderdeel van de Zuidrand. Het terrein ten zuiden van Van Besouw is in het verleden al natuurlijk heringericht. In deze groenblauwe zone bevindt zich de Leij. Onderdeel van de plannen is een (gedeeltelijke) herinrichting van deze zone. Het doel is om zowel de rode als groen/blauwe ontwikkelingen goed op elkaar af te stemmen en zo tot een integrale gebiedsontwikkeling te komen. Dit vormt een gedeelde verantwoordelijkheid.

In Figuur 1.1 is de ligging van de ontwikkeling ten opzichte van de dorpskern aangegeven en zijn de planlocaties binnen de Zuidrand Goirle met het indicatief woningbouwprogramma opgenomen. De planlocatie Van Besouw waar deze Natuurtoets op gespist is, is met een rode kader aangegeven.

Figuur 1.1. deellocaties binnen de Zuidrand Goirle (Kuiper Compagnons), Van Besouw is met rood omkaderd.

1.2 Visie Zuidrand Goirle

In 2015 heeft Kuiper Compagnons in opdracht van de genoemde eigenaren een integrale visie opgesteld voor het totale plangebied, de 'Visie Zuidrand Goirle'. In deze visie is niet alleen aandacht besteed aan de herontwikkeling van de locaties tot woningbouw, maar ook aan integrale vraagstukken als de invulling van groen en water, de inrichting van de openbare ruimte, en de omgang met het industrieel erfgoed in het gehele plangebied. De visie is op 15 december 2015 vastgesteld door de gemeenteraad van Goirle. Bij de totstandkoming van de visie werkten de initiatiefnemers samen met de gemeente Goirle. Ook het Brabants Landschap, de provincie Noord-Brabant en waterschap De Dommel hebben een bijdrage geleverd aan de visie.

Figuur 1.2. Impressie Visie Zuidrand Goirle (Kuiper Compagnons), Van Besouw is met rood omkaderd.

1.3 Naar nieuwe stedenbouwkundige en planologische kaders

Op basis van de visie werken de grondeigenaren/initiatiefnemers los van elkaar, maar wel met oog voor elkaar aan het opstellen van stedenbouwkundige plannen en bestemmingsplannen voor de deelgebieden. Ondanks het feit dat de ontwikkelende partijen los van elkaar verder gaan met de planvorming ligt er een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de integrale uitwerking van een aantal zaken binnen de verschillende ontwikkelingen (o.a. biodiversiteit en cultuurhistorie) en voor de integrale uitwerking van de groen blauwe zone welke achter de drie te ontwikkelen locaties ligt.

In het kader van de op te stellen bestemmingsplannen dienen diverse haalbaarheidsonderzoeken te worden uitgevoerd. Aangezien de stedenbouwkundige plannen voor de locaties nog niet bekend

zijn, vormt de vastgestelde visie het uitgangspunt voor de onderzoeken. Later, als de plannen definitief zijn, worden de onderzoeken indien nodig geactualiseerd.

1.4 Deellocatie Van Besouw

De locatie van Van Besouw is al enkele jaren niet meer in gebruik als textielfabriek en is na de sluiting aangekocht door de Nederlandse Bouw Unie PO IV en Woonstichting Leystromen. Het doel is om dit gebied van circa 5,5 hectare te transformeren naar woningen. Het westelijk deel is in eigendom van de Nederlandse Bouw Unie PO IV, het oostelijk deel van Woonstichting Leystromen. Het complex wordt verhuurd aan verschillende bedrijven. Sommige delen, in het westelijke deel, worden niet meer gebruikt vanwege de slechte staat.

Voor de locatie Van Besouw is een theoretische woningcapaciteit van 146 tot 176 woningen opgenomen. Op het terrein van Van Besouw is volgens de visie 'Zuidrand Goirle' voorgenomen de ontwikkeling van de textielindustrie zichtbaar te maken, met name rond de Fabrieksstraat die als structuur behouden blijft. Ook enkele markante gebouwen, zoals het hoofdkantoor en de schoorsteen blijven behouden.

In Figuur 1.1 en 1.2 is de ligging van de deellocatie weergegeven ten opzichte van Goirle en zijn de verschillende deelgebieden (waaronder Van Besouw) aangegeven die betrokken zijn bij de ontwikkelingen in de zuidrand van Goirle.

1.5 Doel en onderzoeksvragen Natuurtoets

1.5.1 Relatie tot bestemmingsplan

Het bestemmingsplan kan alleen worden vastgesteld als duidelijk is dat onder andere de geldende natuurwetgeving de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat. Derhalve dient het voornemen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot de Wet natuurbescherming (beschermde flora en fauna en Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN of Natuurnetwerk Brabant, NNB; voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Er mogen geen activiteiten plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden op locatie en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In voorliggende Natuurtoets zijn de resultaten van de toetsing aan de Natura 2000-gebieden (verankerd in de Wet natuurbescherming), het Natuurnetwerk Brabant en de beschermde soorten (Wet Natuurbescherming) beschreven

1.5.2 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Wet natuurbescherming en het NNB en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Komen in de beïnvloedingszone van de deellocatie beschermde natuurgebieden (in het kader van de NNB of Wet natuurbescherming) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?
- Welke in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen

ontwikkeling? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing aangevraagd te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.6 Leeswijzer

De Natuurtoets is verder als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van de deellocatie;
- hoofdstuk 5 toetst de ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Brabant;
- hoofdstuk 6 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 2.4](#) wordt de vervolgpcedure aangegeven bij een overtreding van verbodsbepalingen.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden. Dit komt in een separaat nog op te stellen rapport aan bod.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Naast de genoemde soorten zal er ook een toetsing plaatsvinden aan vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zoals opgenomen in de geldende "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" (LNV, 2009). Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. Dieren mogen behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggend document. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden, dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden.

2.4 Procedure

Bij een overtreding van verbodsbepalingen dient een ontheffing beschermde soorten aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag. Onder de Wet natuurbescherming is sprake van één rechtsdocument waarmee zowel vergunning (gebiedsbescherming) als ontheffing (soortbescherming) wordt verleend. Het bevoegd gezag is de provincie waar de activiteit (grotendeels) plaatsvindt. De aanvraag kan al dan niet gekoppeld aan de omgevingsvergunning, ingediend worden bij het gemeenteloket of rechtstreeks bij de provincie. Over de ontheffing/vergunning wordt binnen 13 weken na ontvangst beslist. Bevoegd gezag kan de beslissingstermijn eenmaal verlengen met 7 weken.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het project;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het potentiële projecteffect. Bij vogels zal met name specifieke aandacht geschonken worden aan soorten die in de deellocatie een essentieel leefgebied kunnen hebben. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb. In sommige gevallen is er tevens sprake van een ontheffingsaanvraag.

'Andere' beschermde soorten, zoals konijn, veldmuis, etc. die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de Bijlage van dit rapport) zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond de deellocatie, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2012-2017 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij de deellocatie. Hierbij wordt een cirkel rondom de deellocatie gehanteerd met een straal van circa 2,5 kilometer. Waarnemingen van beschermde soorten binnen deze cirkel worden opgevraagd. Daarnaast worden indien relevant ook regionale bronnen, atlassen, gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). Deze soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op de deellocatie. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt tijdens het terreinbezoek een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in de deellocatie voor zouden kunnen komen.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 12 juli 2016 is bij licht bewolkt weer met af en toe een bui met een temperatuur van circa 19 C° een terreinbezoek aan de deellocatie afgelegd (vanaf 10:00) door een deskundig ecoloog van de Antea Group. Tijdens het terreinbezoek is de deellocatie te voet belopen.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten gebiedsonderzoek

In paragraaf 4.1 wordt ingegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureau studie en het terreinbezoek). In paragraaf 4.2 komen de in de omgeving aanwezige beschermde gebieden aan bod.

4.1 Beschermde soorten

4.1.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij de deellocatie in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft de beschermde soorten genoemd in artikelen 3.1, artikel 3.5 en artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Tevens zijn vogelsoorten vermeld die op de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" staan (LNV, 2009). De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1. Het betreft hier soorten die binnen een straal van 2,5 kilometer voorkomen van de deellocatie. Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of de deellocatie een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10), aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van de deellocatie (NDFF, 2012-2017). Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Oehoe	X		
	Ooievaar	X		
	Roek	X		
	Steenuil	X		
Zoogdieren	Bunzing			X
	Eekhoorn			X
	Gewone dwergvleermuis		X	
	Gewone grootoorvleermuis		X	
	Laatvlieger		X	
	Rosse vleermuis		X	
	Ruige dwergvleermuis		X	
	Steenmarter			X
	Watervleermuis		X	
Amfibieën	Alpenwatersalamander			X
	Heikikker		X	
	Kamsalamander		X	
	Vinpootsalamander			X
Reptielen	Hazelworm			X
	Levendbarende hagedis			X

Insecten - Dagvlinders	Gentiaanblauwtje			X
Insecten - Libellen	Bosbeekjuffer			X
Vissen	Geen waarnemingen			
Planten	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

4.1.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Vogels (categorie 1-4)

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie Bijlage 1). Op basis van de bureaustudie worden een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in de omgeving van de deellocatie verwacht. Tijdens het terreinbezoek zijn de kerkuil (zie Figuur 4.1) en de gierzwaluw waargenomen. De gebouwen bieden geschikte nestlocaties voor deze soorten. Er zitten bijvoorbeeld gaten in het dak die toegang bieden tot potentieel geschikte nestruimtes. Het is niet uit te sluiten dat deze soorten een nest in de deellocatie hebben.

Figuur 4.1. Jonge (geringde) kerkuil in de deellocatie.

De buizerd, havik, oehoe en roek zijn vogelsoorten uit de bureaustudie die in bomen broeden. De ooievaar broedt met name op kunstmatige nesten, soms op gebouwen of in bomen. Van al deze vogelsoorten zijn geen nesten waargenomen in de deellocatie of de directe omgeving. De huismus is een soort die veelal in gebouwen broeden. De huismus is een standvogel, maar is ondanks een langdurig terreinbezoek niet waargenomen bij de gebouwen in de deellocatie. De soort had bij aanwezigheid waargenomen moeten worden. Daarmee is uit te sluiten dat deze soort in de deellocatie een nest heeft. De steenuil is in mei 2016 500 meter ten zuidwesten van de locatie waargenomen (gegevens wandelaar). De gebouwen zijn in potentie geschikt voor de soort. Het is niet uit te sluiten dat de soort een nest in de deellocatie heeft.

Samenvattend is het niet uit te sluiten dat de kerkuil, de gierzwaluw en de steenuil een nest in de deellocatie hebben. Het voorkomen van overige jaarrond beschermde nesten is uit te sluiten.

Er zijn gezien het veel voorkomende biotoop in de deellocatie geen categorie-5-soorten te verwachten waarvoor zwaarwegende factoren gelden bij verwijdering/aanpassingen van de bomen.

De vegetatie en de gebouwen in de deellocatie biedt een geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogelsoorten.

Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de bureaustudie blijkt dat een aantal vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van de deellocatie. Zowel essentieel leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes) als individuen van vleermuizen zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Gebouwen vormen in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen (zoals bijvoorbeeld de in dorpen en steden veel voorkomende gewone dwergvleermuis en laatvlieger) verblijven in gebouwen achter of in kleine ruimtes met constante klimatologische omstandigheden. In gebouwen vormen richels, betimmeringen, kieren, gaten en spouwmuuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Spouwmuurgaten, dakpannen en betimmeringen bieden gebouwbewonende vleermuizen toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen.

In de deellocatie staan veel gebouwen die potentieel geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen (Figuur 4.2). Er zijn geen bomen met holtes aangetroffen. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet worden uitgesloten. In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkeling in de deellocatie op eventueel aanwezige vleermuizen uiteen worden gezet.

Figuur 4.2. Mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de deellocatie.

Mogelijk wordt de deellocatie door vleermuizen gebruikt als foerageergebied. Ook kunnen in het gebied vliegroutes aanwezig zijn, met name de bomenlaan aan de zuidzijde van de deellocatie kan potentieel dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Steenmarter

De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in gebieden waar geen bomen aanwezig zijn, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. In de deellocatie zijn prooiresten gevonden die mogelijk van de steenmarter zijn (zie Figuur 4.3). In de omgeving van de deellocatie zijn waarnemingen van de steenmarter bekend. Het kan niet worden uitgesloten dat de steenmarter in de deellocatie voor komt en een vaste rust- en verblijfplaats heeft.

Figuur 4.3. Opgegeten duiven. Mogelijk door de steenmarter.

Kleine marterachtigen

Kleine marterachtigen (zoals de bunzing) zijn met name gebonden aan kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en (met name in het geval van de bunzing) met water in de buurt (bijvoorbeeld bosranden en akkerranden, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden). Ook prefereren de soorten weinig verstoring. (Bron: Zoogdierenvereniging.)

Het deelgebied Van Besouw betreft een voormalig fabrieksterrein waar op meerdere locaties stapels steen of puin aanwezig zijn. Daarnaast is in het oostelijke deel van het deelgebied een verruigde groenstructuur aanwezig met onder andere een houtwal, braamstruwelen en ander opgaande groenstructuren. Dit biedt geschikt habitat voor vaste rust- en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen. In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkeling in de deellocatie op eventueel aanwezige vleermuizen uiteen worden gezet.

Eekhoorn

In de omgeving van de deellocatie komt op basis van de bureaustudie de eekhoorn voor. In de deellocatie zijn geen nesten van de soort aangetroffen. Er is wel een nest gevonden ten zuidwesten van de deellocatie op ongeveer 400 meter afstand van de deellocatie. In delen van de deellocatie is geschikt biotoop (bomen / bos) aanwezig. Het kan zijn dat de eekhoorn in de deellocatie foerageert. Essentieel leefgebied van de soort ontbreekt echter (door het ontbreken van verblijfplaatsen en gezien de alternatieven in de omgeving).

Reptielen

Uit de bureaustudie is gebleken dat de hazelworm en de levendbarende hagedis in de omgeving van de deellocatie zijn waargenomen. Het voorkeurs habitat van de hazelworm bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen hebben betrekking op bos- en heideterreinen. Over het algemeen verschuilt de soort zich vaak in bladlagen, onder heidestruiken of ondergronds. De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dicht begroeide gebieden, zoals onder andere (vochtige) heide, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. De soort is afhankelijk van structureel habitat met daarbinnen open zon beschreven, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekkingmogelijkheden om zich te beschermen tegen uitdroging en predatie (BIJ12, 2017c; Creemers en van Delft, 2009).

De deellocatie bestaat uit gebouwen, parkeerplaatsen, gemaaid gazon en een aantal sterk verruigde terreinen. De hazelworm is een soort die voorkomt in half open landschappen met onder andere een dikke strooisellaag. Deze laag is in de deellocatie zeer beperkt aanwezig. Daarnaast ligt

het gebied geïsoleerd ten opzichte van andere natuurgebieden waar van het voorkomen van de hazelworm en levendbarende hagedis bekend is. Door de sterk verruigde omstandigheden is het biotoop maar beperkt geschikt voor de levendbarende hagedis. De soorten zijn niet waargenomen tijdens het terreinbezoek. Dit overwegende kan worden uitgesloten dat beide soorten voor komen in de deellocatie. Optimaal leefgebied bevindt zich meer richting het zuiden (Landgoed Gorp en Roover) of richting het westen (omgeving Regte heide); beiden ver buiten de deellocatie.

Amfibieën

Uit de bureaustudie is gebleken dat de vinpootsalamander, alpenwatersalamander, heikikker en kamsalamander in de omgeving van de deellocatie voorkomen. De meest nabij waargenomen soort is de vinpootsalamander (gebleken uit gegevens van de NDFF). De meeste soorten alsook de vinpootsalamander is wat betreft zijn leefgebied zeer kritisch. Het meest voorkomende landschap waar de soort zich begeeft bestaat uit bos- en heidegebieden in het laagland. Als voortplantingswater wordt hier met name gebruik gemaakt van zwakzure, permanente vennen, plassen en bospoelen. De vinpootsalamander is een cultuurmijdende soort en komt nauwelijks voor in agrarisch gebied in steden en dorpen. Binnen de deellocatie is geen open water aanwezig. Water is essentieel voor de voortplanting van amfibieën. Net buiten de deellocatie ligt de beek de Nieuwe Leij. Aan de overzijde van de Leij ligt een natuurlijk terrein met daarin een aantal poelen. Het potentieel geschikte voorplantingsbiotoop voor beschermde amfibieën ligt relatief ver buiten de deellocatie. Het landbiotoop binnen de deellocatie is zeer marginaal geschikt in vergelijking met het terrein aan de overzijde van de Nieuwe Leij. Het kan daarmee worden uitgesloten dat beschermde amfibieën in de deellocatie voor komen.

Vissen

Binnen de deellocatie is geen open water aanwezig. Daarmee kan het voor komen van beschermde vissoorten in de deellocatie worden uitgesloten.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

Uit de bureaustudie is gebleken dat in de omgeving van de deellocatie het gentiaanblauwtje is waargenomen. Het gentiaanblauwtje leeft in natuurhoogwaardige habitats zoals natte heide, vochtige heischrale graslanden en blauwgraslanden. In het gebied dienen open plekken aanwezig te zijn waar klokjesgentiaan groeit; gentianen die in een ruigere vegetatie groeien worden minder vaak gebruikt. Daarnaast is de soort afhankelijk van de aanwezigheid van de waardmieren. (Bron: De Vlinderstichting). Dit typische biotoop is niet aanwezig in de deellocatie. Om deze reden wordt de soort uitgesloten van de deellocatie. De Regte heide biedt optimaal biotoop voor de soort.

Uit de bureaustudie komt tevens naar voren dat de bosbeekjuffer ten zuiden van Goirle is waargenomen (op circa 200 meter afstand). De bosbeekjuffer komt voor langs beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken. De soort is kritisch ten aanzien van de waterkwaliteit en de morfologie van de beek. Belangrijke factoren zijn de diversiteit van de omgeving van de beek en natuurlijke fysische processen als erosie en sedimentatie. Het omringende landschap is vaak gevarieerd, met bosjes, hooilanden, struwelen, houtwallen en ruigten (bron: Vlinderstichting). In de deellocatie is geen water aanwezig dat een geschikt biotoop vormt voor de soort; direct grenzend aan de zuidzijde van de deellocatie echter wel: de Nieuwe Leij. De soort kan hier mogelijk langs voorkomen; met name langs de schaduwrijke delen. De bomen dragen door de noordelijke ligging niet tot nauwelijks bij aan beschaduwing van de beek, waardoor de deellocatie (met de bomen) niet bijdraagt aan de essentiële kenmerken voor een bosbeekjufferbiotoop.

In de deellocatie zijn geen beschermde vlinder- of libelsoorten aangetroffen. Voor deze veelal kritische soorten is geen geschikt leefgebied in de deellocatie aanwezig; daarnaast loopt het verspreidingsgebied van deze soorten niet tot aan de deellocatie.

Flora

Uit de bureaustudie is gebleken dat in de omgeving van de deellocatie geen beschermde plantensoorten zijn waargenomen. Tijdens het terreinbezoek zijn tevens in de deellocatie geen beschermde flora aangetroffen. De deellocatie en bijbehorend biotoop bieden geen geschikte standplaatsen voor beschermde plantensoorten.

4.1.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in de deellocatie. In Figuur 4.4 zijn waarnemingen (aanwijzingen) van beschermde soorten aangegeven in de deellocatie. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Daarnaast geldt de zorgplicht (ook voor de niet beschermde soorten).

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in de deellocatie.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Kerkuil	Artikel 3.5, Jaarrond beschermd nest	Mogelijke aanwezigheid nest	Jong is waargenomen tijdens terreinbezoek
Steenuil	Artikel 3.5, Jaarrond beschermd nest	Mogelijk	-
Gierzwaluw	Artikel 3.1, Jaarrond beschermd nest	Mogelijk	-
Kleine marterachtigen en steenmarter	Artikel 3.10	Mogelijk	Leefgebied inclusief verblijfplaatsen en foerageergebied
Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Verblijfplaatsen, vliegrouete en of foerageergebied
Broedvogels	Artikel 3.1/3.5; Tijdens het in gebruik hebben van het nest	Mogelijk	-

- Prooiresten, mogelijk van steenmarter
- Waarneming kerkuil (nestlocatie onbekend)

*Figuur 4.4. Globale begrenzing van de deellocatie en waarnemingen (aanwijzingen) van beschermde soorten.
Bron: Globespotter, 2016.*

4.2 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De deellocatie ligt niet in het NNB. Wel ligt de deellocatie tegen het NNN aan. Het NNN is aangewezen voor de natuurdoeltypen Moeras N05.01 en N03.01 Bron en Beek. Zie Figuur 4.5 voor de aanduiding van de natuurdoeltypen.

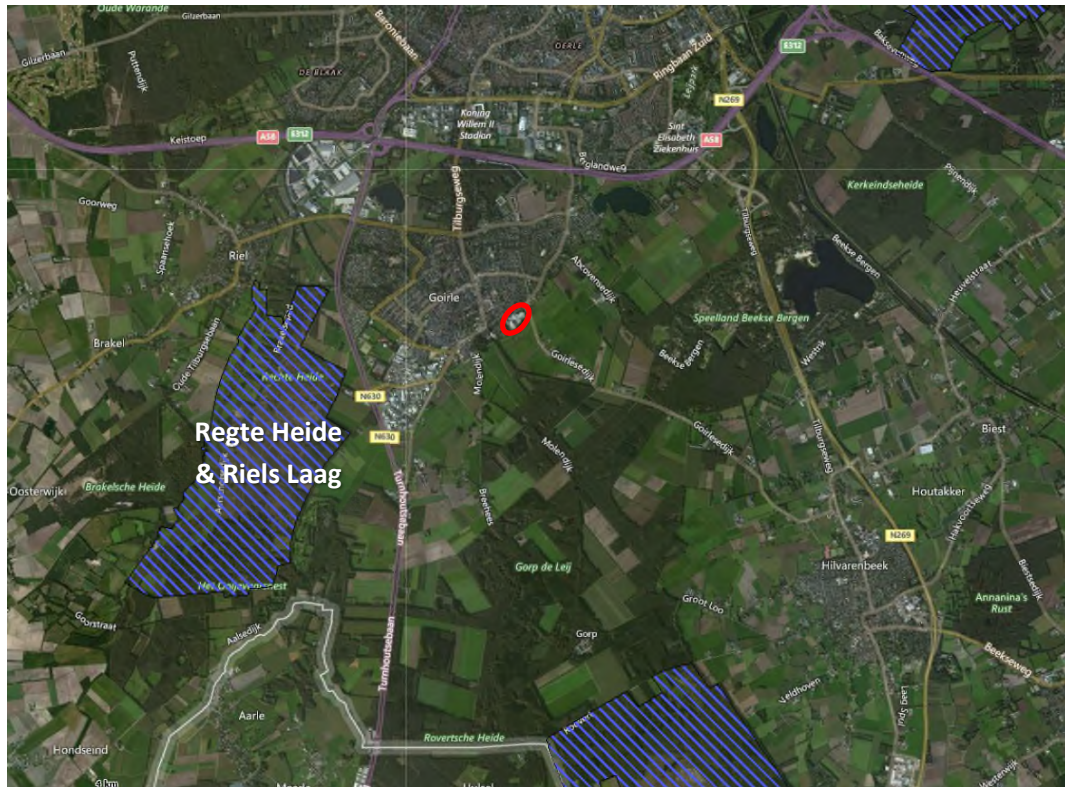
Natuurbeheertypen (= EHS of NNB)

N00.01 Zoekgebied 1 Algemeen Geen CHW	N10.01 Nat schraalland
N01.03 Rivier- en moeraslandschap	N10.02 Vochtig hooiland
N01.04 Zand- en kalklandschap	N11.01 Droog schraalgrasland
N02.01 Rivier	N12.01 Bloemdijk
N03.01 Beek en Bron	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
N04.01 Kranswierwater	N12.03 Glanshaverhooiland
N04.02 Zoete Plas	N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland
N04.04 Afgesloten zeearm	N12.05 Kruiden- of faunarijke akker
N05.01 Moeras	N12.06 Ruigteveld
N05.02 Gemaaid rietland	N13.01 Vochtig weidevogelgrasland
N06.01 Veenmosrietland en moerasheide	N13.02 Wintergastenweide
N06.03 Hoogveen	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos
N06.04 Vochtige heide	N14.02 Hoog- en laagveenbos
N06.05 Zwakgebufferd ven	N14.03 Haagbeuken- en essenbos
N06.06 Zuur ven en hoogveenven	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
N07.01 Droge heide	N16.01 Droog bos met productie
N07.02 Zandverstuiving	N16.02 Vochtig bos met productie
N09.01 Schor of kwelder	

Figuur 4.5. Ligging plangebied (rood omrand) t.o.v. NNN (gekleurde gebieden). Bron: Ontwerp natuurbeheerplan, juni 2015, Provincie Noord-Brabant.

Natura 2000

De deellocatie ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt ongeveer twee kilometer ten westen van de deellocatie (zie Figuur 4.6). Het betreft hier het gebied Regte Heide & Riels Laag.

Figuur 4.6. Ligging plangebied (rood omrand) t.o.v. Natura 2000-gebied. Blauw gestreept = Habitatrichtlijngebied. Bron: Natura 2000 viewer, EEA.

5 Toetsing

De toetsing aan de Wet natuurbescherming (soortenonderdeel) vindt in [paragraaf 5.1](#) plaats; in [paragraaf 5.2](#) vindt de toetsing aan het beleid van het NNB en de Natura 2000-gebieden plaats.

5.1 Effecten beschermde soorten

De effectbeoordeling vindt per relevante soortgroep plaats. Enkel de soortgroepen in Tabel 4.1 zijn relevant bevonden voor voorliggend plangebied. Derhalve wordt enkel op deze soortgroepen ingegaan: vogels, vleermuizen en marterachtigen. Op overige soortgroepen zijn geen effecten aan de orde en worden derhalve niet behandeld.

5.1.1 Vogels

Algemene broedvogels

Planvorming (permanent)

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). De nesten van de te verwachte soorten zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd. Er geldt geen compensatieplicht bij het permanent verwijderen van deze nesten voor de toekomstige inrichting. In de toekomstige situatie zal er door de groene inrichting een broedbiotoop ontstaan (stadsnatuur) waar de vogels wederom hun nest kunnen bouwen. In de parktuin in de deellocatie zijn een aantal oude bomen aanwezig. Indien mogelijk kunnen deze, in het kader van biodiversiteit en de (toekomstige) leefbaarheid, behouden blijven.

Uitvoeringsperiode (tijdelijk)

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan met de meeste broedvogels in het algemeen relatief eenvoudig rekening gehouden worden door de werkzaamheden die aantasting van het nest en/of verstoring van de vogels kunnen veroorzaken, niet uit te voeren in de broedtijd (de piek loopt circa van maart tot en met juli¹) en daarbuiten indien concrete broedgevallen aanwezig zijn.

Gezien de verwachting dat broedvogels tot broeden komen in de deellocatie of directe omgeving is het in het kader van de zorgplicht van belang dat werkzaamheden die invloed hebben op het broedbiotoop buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het gebied dat beïnvloed wordt vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden de deellocatie gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen de deellocatie of de directe omgeving wordt de deellocatie niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden ter plaatse uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Op deze wijze zijn voor het bestemmingsplan geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde. Voor de toekomstige uitvoeringsperiode kan het onderstaande worden gesteld.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie Bijlage 1).

Het is niet uit te sluiten dat een vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil, steenuil en gierzwaluw in de deellocatie aanwezig is. Voor deze soorten geldt dat aantasting niet zonder meer toegestaan is. Indien daadwerkelijk verblijfplaatsen van de soorten aanwezig zijn in de bebouwing en deze wordt gesloopt, dan worden de beschermde verblijfplaatsen verstoord en vernietigd. Dit is een overtreding van gestelde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming.

Om de functie van de deellocatie en tevens het effect van de plannen op deze eventueel aanwezige jaarrond beschermde nesten te kunnen bepalen is een vervolgonderzoek naar het voor komen van deze soorten en hun nesten noodzakelijk.

Gezien het bovenstaande is tijdens het broedseizoen van de steen- en kerkuil en de gierzwaluw in 2017 onderzoek uitgevoerd naar de functie van de deellocatie voor deze soorten. Uit dit onderzoek is gebleken dat er in de deellocatie geen verblijfplaatsen van de soorten aanwezig zijn. De gehanteerde methodiek en de bevindingen van dit onderzoek staan uitgewerkt in Antea Group, 2017a.

Aangezien geen verblijfplaatsen binnen de deellocatie zijn aangetoond, zijn geen effecten aan de orde en worden er geen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde en een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming – onderdeel soortbescherming hoeft niet te worden aangevraagd.

5.1.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten (inclusief hun verblijfplaatsen en essentiële elementen voor de functionaliteit van die verblijfplaatsen zoals vliegroutes en foerageergebieden) zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Vleermuizen staan vermeld onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Een aantasting, verwijdering of opzettelijke verstoring van een dergelijke element (dat bijdraagt aan de functionaliteit van een verblijfplaats) of het individu is een overtreding van de verbodsbepalingen gesteld in de Wet natuurbescherming.

Uit het verkennende terreinbezoek is gebleken dat de gebouwen op het Van Besouw terrein mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen biedt. Om te kunnen bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden door de voorgenomen ontwikkeling, is nader onderzoek naar het gebruik en de functie van de gebouwen voor vleermuizen in de deellocatie noodzakelijk. Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om een de deellocatie meerdere malen verspreid over het seizoen te bezoeken voor het vleermuisonderzoek.

Tijdens het actieve seizoen van vleermuizen is gezien het bovenstaande in 2016 en 2017 onderzoek uitgevoerd naar de functie van de deellocatie voor vleermuizen. De bevindingen van dit onderzoek staan uitgewerkt in Antea Group, 2017a. In de gebouwen binnen de deellocatie van Van Besouw zijn meerdere verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Het gaat om twee locaties die essentieel zijn voor de kraamfunctie (tot circa 80 exemplaren) en één zomer- en paarverblijfplaats op dezelfde locatie (circa vijf exemplaren). In het kader van de Wet natuurbescherming zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen beschermd.

Als gevolg van de sloop van de gebouwen en herinrichting van het terrein worden de verblijfplaatsen 'beschadigd en vernield'. Dit is een overtreding van de in artikel 3.5 gestelde verbodsbepaling (lid 4) van de Wet natuurbescherming. Om deze reden is voor de voorgenomen activiteit een **onthefing** Wnb (soortbescherming) noodzakelijk. Tevens dienen maatregelen getroffen te worden om de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en om aan de zorgplicht Wnb te voldoen. In het rapport van het vleermuisonderzoek (Antea Group, 2017a, Hoofdstuk 5) zijn deze uiteengezet.

In paragraaf 5.1.5 worden de gevolgen van de aanwezigheid van leefgebied van de bosbeekjuffer voor het bestemmingsplan benoemd.

Landzoogdieren

Steenmarter en kleine marterachtigen

Het is niet uit te sluiten dat de steenmarter en kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) voorkomen in de deellocatie en dat de soorten hier verblijfplaatsen hebben. Om te kunnen bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden door de voorgenomen ontwikkeling, is nader onderzoek naar het gebruik en de functie van de deellocatie voor de marterachtigen noodzakelijk.

Gezien het bovenstaande is in 2016 en 2017 onderzoek uitgevoerd naar de functie van de deellocatie voor marterachtigen. De bevindingen van dit onderzoek staan uitgewerkt in Antea Group, 2017a. Geconcludeerd wordt dat er geen verblijfplaatsen van marterachtigen aanwezig zijn.

5.1.3 Gevolgen voor het bestemmingsplan

De vragen of voor de uitvoering van de mogelijkheden in het bestemmingsplan een ontheffing kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. (De procedure wordt meestal opgestart wanneer de plannen concreet en in uitvoering gaan.) Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing.

Afwegingskader

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria van de Wet natuurbescherming zijn voldaan:

1. Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
2. Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geef voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang.
3. Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Hieronder wordt elk criterium kort benoemd. (Bij de ontheffingsaanvraag zal eventueel een uitgebreidere onderbouwing plaatsvinden.)

Ad 1. Andere bevredigende oplossing en Ad 2. Belang

De afgelopen jaren is het gebied Boschkens de voornaamste locatie geweest waar de Goirlese woningbouwbehoefte is opgevangen. Nu deze locatie vol raakt, is de gemeente op zoek gegaan naar een toekomstige locatie waar de woningbouwbehoefte voor de komende jaren opgevangen kan worden. Als voornaamste locatie betreft de Zuidrand, waar oude industrie (Havep en Van Besouw) plaats gaat maken voor woningbouw. Daarnaast zal een transformatie plaatsvinden van de locatie Thebe, waardoor ingespeeld kan worden op de huidige trends op het gebied van ouderenzorg.

De reden dat de gemeente Goirle heeft gekozen voor de herontwikkeling van de Zuidrand is meerledig en komt voort uit een aantal grote opgaven in dit gebied. Hierop wordt onderstaand ingegaan.

Transformatie van werken naar wonen als oplossing voor integrale gebiedsopgave

De textielindustrie heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van Goirle, maar is ondertussen voor een groot gedeelte verdwenen. Er is daarom veel leegstand en het gebied van de Zuidrand begint te verloederen door gebrek aan nieuwe investeringen. Op deze prominente plek, bij het centrum en in de overgang naar het buitengebied is dat niet gewenst. Dit heeft een negatieve invloed op de omgeving en op het gehele dorp.

Wonen en zorg zijn de meest voor de hand liggende nieuwe functies in dit gebied. Het toevoegen van nieuwe functies en dynamiek maakt dat het gebied van een 'achterkant' weer een volwaardige 'voorkant' wordt. Ook kan met het toevoegen van woningen een nieuwe impuls worden gegeven aan de voorzieningen in het centrum. Met de transformatie van de vrijkomende bedrijfslocaties ontstaan daarnaast mogelijkheden en kansen om:

- de aanwezige vervuiling op te ruimen;
- het zorgcomplex Thebe een kwaliteitsimpuls te geven. Door een toevoeging van een concept met service en zorg in de eigen woning kan het woon-zorgcomplex zich ontwikkelen tot een buitengewoon aantrekkelijk woonmilieu dicht bij het centrum en dicht bij het buitengebied;
- bepaalde onderdelen van de fabriekscomplexen te behouden en te hergebruiken, waardoor de textielindustrie beleefbaar blijft;
- de landschappelijke zone met de Leij opnieuw in te richten en daardoor de 'groene' en 'blauwe' waarden van dit gebied te versterken.

Resumerend kan worden gesteld dat met de herontwikkeling van de locatie Zuidrand een aantal ruimtelijke opgaven binnen Goirle integraal wordt aangepakt, waardoor een aantrekkelijk overgangsgebied ontstaat tussen het centrum en buitengebied van Goirle. De gemeente ziet geen mogelijkheden om de verschillende opgaven binnen het gebied Zuidrand aan te pakken zonder dat hier een verdienmodel met de ontwikkeling van woningen tegenover staat.

Ad 3. Geen afbreuk staat van instandhouding

De tijdens het nader onderzoek (Antea Group, 2015 en 2017a) vastgesteld leefgebied en verblijfplaatsen van beschermde soorten hoeven vooralsnog geen belemmering te zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Voordat de ontheffing verleend wordt, kan onder meer middels een mitigatieplan aangetoond worden dat de werkzaamheden niet leiden tot een achteruitgang van de gunstige staat van instandhouding van de soort. Dit moet gedaan worden door soortspecifieke maatregelen voorafgaand aan, tijdens en na de werkzaamheden te treffen (zowel maatregelen in het kader van de zorgplicht als maatregelen die het behouden van de gunstige staat van instandhouding garanderen). De maatregelen die getroffen moeten worden in het kader van het behouden van de staat van instandhouding staan in Antea Group, 2017,

Hoofdstuk 5 uiteengezet; deze dienen in een mitigatieplan (samen met de zorgplicht maatregelen) verder uitgewerkt te worden. Wanneer voldaan wordt aan de soortspecifieke maatregelen, vinden er geen effecten plaats op de gunstige staat van instandhouding staan van instandhouding van de betreffende soorten.

Door deze maatregelen die over de hele Zuidrand van Goirle getroffen worden (zoals het aanbieden van alternatieve verblijfloctaties) in combinatie met de toekomstige groene en natuurlijke inrichting van Zuidrand Goirle kunnen de soorten zich op de locatie blijven handhaven, ook op lange termijn. Er blijft door de herinrichting een voldoende groot habitat aanwezig en dit zal op lange termijn ook blijven bestaan om de populatie(s) van de soorten in stand te houden. Dit zal met name in stand blijven door de integrale aanpak van het gebied met oog voor de groene omgeving (zowel voor mens als voor dier). Tevens wordt door de herinrichting in combinatie met de te nemen maatregelen het natuurlijke verspreidingsgebied van de soorten niet kleiner en dit zal binnen een afzienbare tijd ook niet gebeuren.

Onder deze voorwaarden kan het bevoegd gezag (in dit geval de provincie Noord-Brabant) een ontheffing voor de ontwikkelingen afgeven.

5.2 Effecten op beschermde gebieden

5.2.1 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft het NNB is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Daarnaast staat in de Verordening ruimte Noord-Brabant (2017) het volgende vermeld: *Een bestemmingsplan dat is gelegen buiten de ecologische hoofdstructuur en dat leidt tot en aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur, strekt ertoe dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd overeenkomstig artikel 5.6 [van de Verordening Ruimte Provincie Noord-Brabant] (compensatieregels).*

Er bevindt zich geen NNB binnen de deellocatie. Er is van directe aantasting van de NNB dan ook geen sprake. In de omgeving van de deellocatie liggen wel NNB-gebieden. Als gevolg van de tijdelijke werkzaamheden ontstaan er op de nieuwe Leij (NNB) en mogelijk de zone daar ten zuiden van, een toename aan geluid en mogelijk licht (afhankelijk van de werktijden en –periode). Dit zal echter een beperkte toename zijn die, door met name het tijdelijke karakter, geen permanent effect heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van het hier aanwezige NNB. De functie van het NNB ter plaatse zal daarnaast door de werkzaamheden in de deellocatie niet wijzigen. In een separaat document (Antea Group, 2017b) zijn de optredende (directe en indirecte) effecten van het project Zuidrand Goirle in kaart gebracht. Hierbinnen is ook aangegeven hoe deze effecten gemitigeerd dan wel gecompenseerd worden binnen het beleid van het NNB.

5.2.2 Effecten op Natura 2000-gebieden

De deellocatie bevindt zich op een afstand van circa 1,7 kilometer vanaf het Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag'. Op basis van de relatief geringe omvang in combinatie met de stedelijke afscherming van de deellocatie en de afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, zijn effecten als gevolg van vrijwel alle verstoringsfactoren op voorhand uitgesloten.

Wel worden in het kader van de gehele plan, dus voor alle betrokken 'rode' ontwikkelingen (alle deelgebieden zuidrand Goirle), stikstofberekeningen uitgevoerd. Dergelijke rode ontwikkeling en

werkzaamheden ten behoeve van - kunnen, onder andere door een toename in verkeersstromen, bijdragen aan de stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige habitattypen in de omgeving. Zo herbergt het Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag' dergelijke gevoelige habitattypen. Een toename van stikstofdepositie kan een negatieve invloed hebben op dergelijke habitatype.

Toetsingskader PAS

Op 1 juli 2015 is de toentertijd geldende Natuurbeschermingswet 1998 gewijzigd in verband met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het bijbehorende programma "programma aanpak stikstof" is tevens in werking getreden, waardoor de vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming (eerder in de Natuurbeschermingswet 1998) voor het aspect stikstof is vereenvoudigd.

In het kader van de PAS kunnen projecten, na het uitvoeren van een berekening met de AERIUS Calculator, aanspraak maken op zogenaamde ontwikkelingsruimte. Door voor een project aanspraak te maken op de ontwikkelingsruimte kan derhalve uitgesloten worden dat het project leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied en betreffende de instandhoudingsdoelen in gevaar komen. Plannen kunnen echter geen aanspraak maken op ontwikkelingsruimte.

De effecten van het plan als gevolg van stikstofdepositie zijn (middels AERIUS berekeningen) uitgewerkt in een aparte rapportage (Antea Group, 2017c).

Concluderend stikstofdepositie

Op basis van de nadere analyse stikstofdepositie (Antea Group, 2017c) luidt de conclusie dat de beoogde situatie leidt tot een beperkte toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Regte Heide & Riels Laag. De hoogst berekende stikstofdepositie (beoogde situatie) bedraagt 0,09 mol/ha/jaar. Nu de grenswaarde voor dit gebied niet is verlaagd, is er in onderhavige situatie sprake van een meldingslicht (indien het plan als project zou worden beschouwd).

Gezien dit gegeven kan worden uitgesloten dat het plan leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken in Natura 2000-gebieden en betreffende instandhoudingsdoelen in gevaar komen.

6 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de Natuurtoets gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (6.1) en gebiedsbescherming (6.2).

6.1 Conclusies soortenbescherming

Kort samengevat is het resultaat van het verkennende terreinbezoek van de Natuurtoets dat in de deellocatie beschermde soorten verwacht worden die de voorgenomen ontwikkeling kunnen beïnvloeden. Het betreft het potentieel voorkomen van verblijfplaatsen van beschermde vleermuizen (artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming), uilen (artikel 3.5 Wnb), de gierzwaluw (artikel 3.1 Wnb) en marterachtigen (artikel 3.10 Wnb). Gezien deze verwachting is in 2016 – 2017 in het actieve seizoen van de soorten gericht onderzoek uitgevoerd naar de functie van de deellocatie Van Besouw voor vleermuizen.

Tijdens dit reeds uitgevoerde onderzoek is gebleken dat het terrein daadwerkelijk een belangrijke functie heeft voor vleermuizen. Het gaat om twee locaties die essentieel zijn voor de kraamfunctie (tot circa 80 exemplaren) en één zomer- en paarverblijfplaats op dezelfde locatie (circa vijf exemplaren). De bevindingen en de gevolgen van de bevindingen voor de ontwikkeling staan in een separaat document gerapporteerd (Antea Group, 2017a). De aanwezigheid van vleermuizen vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan, ervan uitgaande dat voor de verdere planuitwerking wordt geaccepteerd dat voorwaarden worden gesteld aan de uitvoering (nieuwe situatie) en werkzaamheden in de deellocatie. Naast het voorkomen van vleermuizen moet in de toekomst tijdens de werkzaamheden rekening gehouden worden met algemene broedvogels (artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming).

6.1.1 Vervolgstappen

Procedure bij aanwezigheid beschermde soorten

De aanwezigheid van beschermde vleermuisverblijfplaatsen is in de deellocatie aangetoond. Hier vinden door de ontwikkeling effecten op plaats. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming waardoor een ontheffing voor deze activiteiten nodig is. Er dient derhalve, ruim voorafgaand aan de ontwikkeling, een ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soortbescherming aangevraagd te worden. Bij de ontheffingsaanvraag dient een mitigatieplan gevoegd te worden. Hierin staat onder andere beschreven welke maatregelen ten behoeve van het waarborgen van de gunstige staat van instandhouding van de soort worden uitgevoerd (en welke in het kader van de zorgplicht) om overtredingen van de in de Wet natuurbescherming verbodsbepalingen te voorkomen. Door de maatregelen worden wezenlijke effecten op de soorten voorkomen. Een voorzet voor de maatregelen die zorgen voor het waarborgen van de gunstige staat van instandhouding staan in het rapport Antea Group, 2017a beschreven.

Onder meer op basis van dit mitigatieplan dient tijdig een ontheffing bij het bevoegd gezag (de provincie Noord-Brabant) te worden aangevraagd voor het aantasten van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (artikel 3.5 (lid 4)). Het mitigatieplan kan geïntegreerd worden in het Activiteitenplan dat als verplichte bijlage dient van de ontheffingsaanvraag.

De soortspecifieke maatregelen moeten tijdig (soms 6 maanden van te voren) zijn uitgevoerd en er dienen alternatieve locaties voor de maatregelen gezocht te worden.

De aanvraag kan al dan niet gekoppeld aan de omgevingsvergunning, ingediend worden bij het gemeenteloket of rechtstreeks bij de provincie. De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), waar de ontheffing ingediend moet worden, neemt binnen 13 weken een besluit over de aanvraag. De ODBN kan deze termijn met 7 weken verlengen.

6.2 Conclusies gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland (Natuurnetwerk Brabant)

In de deellocatie is geen NNB-gebied aanwezig. Er komt wel NNB voor in de omgeving van de deellocatie. In een separaat document (Antea Group, 2017b) is de beoordeling van de ontwikkeling nabij deze NNB uiteengezet, is weergegeven welke mitigatie/compensatie nodig is als gevolg van de effecten die optreden en hoe dit geïntegreerd wordt in de herontwikkeling van het project Zuidrand Goirle. Geconcludeerd kan worden dat door de integrale aanpak van het project Zuidrand Goirle en de mogelijkheden die hierdoor ontstaan, de NNB een impuls krijgt (o.a. door een kwalitatief betere inrichting, betere samenhang met de omgeving en een vergroting van de omvang).

Natura 2000

De deellocatie bevindt zich op een afstand van circa 1,7 kilometer vanaf het Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag'. Op basis van de aard van het voornemen in combinatie met de afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied zijn effecten als gevolg van vrijwel alle verstoringsfactoren (zoals geluid- en lichtverstoring) op voorhand uitgesloten. Op basis van de nadere analyse stikstofdepositie (Antea Group, 2017c) luidt de conclusie dat de beoogde situatie leidt tot een beperkte toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Regte Heide & Riels Laag. Nu de grenswaarde voor dit gebied niet is verlaagd, is er in onderhavige situatie sprake van een meldingslicht (indien het plan als project zou worden beschouwd). Gezien dit gegeven kan worden uitgesloten dat het plan leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken in Natura 2000-gebieden en betreffende instandhoudingsdoelen in gevaar komen.

7 Bronnen

Antea Group, 2017a. Ecologisch nader onderzoek Zuidrand Goirle - Ontwikkeling Van Besouw
Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming.

Antea Group 2017b. Rapport Herbegrenzingsvoorstel Natuurnetwerk Brabant Zuidrand Goirle.
Groenblauwe zone.

Antea Group, 2017c. Onderzoek stikstofdepositie Zuidrand Goirle - Ontwikkeling Van Besouw
september 2017 revisie 02 Nederlandse Bouw Unie.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*.

BIJ12, 2017c. Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*.

Kuipers compagnons, 2015. Zuidrand Goirle: met de tijdstroom mee....De visie op de ontwikkeling
van de Zuidrand tussen de Kerkstraat-Bergstraat en de Nieuwe Leij12 oktober 2015. In opdracht
van: Woonstichting Leystromen, Nederlandse Bouw Unie PO IV, VP Exploitatie bv/PS
Vastgoedconcepten, Thebe.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening
met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond
beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:

NDFF

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vlindernet.nl

www.libellennet.nl

Ministerie van Economische zaken
Provincie Noord-Brabant

Bijlagen

Bijlage I Wettelijk kader

Soortbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen de deellocatie. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verblijfplaats functioneel blijft en de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

<u>Vogels</u>		
Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluit
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluit	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtwaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Info tabel: Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwinteraars zijn derhalve niet vermeld.

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvinder		franjestart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bulrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gestreepte dolfijn, gewone dolfijn, gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griend
	zomerschroeforchis		spitsdolfijn van gray
			witte dolfijn

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Zoogdieren		
Aardmuis*	Waterspitsmuis	Donker pimpernelblauwtje
Boommarter	Wezel**	Duinparelmoervlinder
Bosmuis*	Wild zwijn	Gentiaanblauwtje
Bunzing**	Woelrat*	Grote parelmoervlinder
Damhert	Amfibieën	Grote vos
Das	Alpenwatersalamander	Grote vuurvler
Dwergmuis*	Bruine kikker*	Grote weerschijnvlinder
Dwergspitsmuis*	Gewone pad*	Iepenpage
Edelhert	Kleine watersalamander*	Kleine heivlinder
Eekhoorn	Meerkikker*	Kleine ijsvogelvlinder
Egel*	Middelste groene kikker*	Kommavlinder
Eikelmuis	Vinpootsalamander	Pimpernelblauwtje
Gewone bosspitsmuis*	Vuursalamander	Sleedoornpage
Gewone zeehond	Reptielen	Spiegeldikkopje
Grote bosmuis	Adder	Veenbesblauwtje
Grijze zeehond	Hazelworm	Veenbesparelmoervlinder
Haas*	Levendbarende hagedis	Veenhooibeestje
Hermelijn**	Ringslang	Veldparelmoervlinder
Huisspitsmuis*	Vissen	Zilveren maan
Konijn*	Beekdonderpad	Libellen
Molmuis	Beekprik	Beekkrombout
Ondergrondse woelmuis*	Elrits	Bosbeekjuffer
Ree*	Europese rivierkreeft	Donkere waterjuffer
Rosse woelmuis*	Gestippelde alver	Gevlekte glanslibel
Steenmarter	Grote modderkruiper	Gewone bronlibel
Tweekleurige bosspitsmuis*	Kwabaal	Hoogveenglanslibel
Veldmuis*	Dagvlinders	Kempense heidelibel
Veldspitsmuis	Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer
Vos*	Bosparelmoervlinder	Kevers
	Bruin dikkopje	Vliegend hert
	Bruine eikenpage	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn.

Tabel D. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Planten		
Akkerboterbloem	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerdoornzaad	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerogentroost	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Beklierde ogentroost	Grote bosaardbei	Ruw parelzaad
Berggamander	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Bergnachtorchis	Honingorchis	Schubvaren
Blaasvaren	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blauw guichelheil	Kalketrip	Smalle raai
Bokkenorchis	Karthuizeranjer	Spits havikskruid
Bosboterbloem	Karwijselie	Steenbraam
Bosdravik	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Brave hendrik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brede wolfsmelk	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Breed wollegras	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Bruinrode wespenorchis	Knollathyrus	Trosgamander
Dennenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dreps	Korensla	Vliegenorchis
Echte gamander	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Franjegtiaan	Kruiptijm	Wilde averuit
Geelgroene wespenorchis	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geplooid vrouwenmantel	Liggende ereprijs	Wilde weit
Getande veldsla	Moerasgamander	Wolfskers
Gevlekt zonneroosje	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Glad biggenkruid	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Gladde zegge	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
	Pijlscheefkalk	

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor plannen die vallen onder hun bevoegdheid (plannen van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies.

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. (06) 30 04 88 84
E. mattijs.scholten@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.